

హనుమత్ సీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నపరివారసమేత శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణాంతర్గతస్య ఆయోధ్యకొండస్య

సప్తవింశతీతీతీక పాఠయణవీక్ష్యే

ఏదవ రోజు పాఠయణ - 30.10.2021



స	త్యే	న	లో	కాన్	జ	య	తి	దీ	నాన్	దా	నే	న	రా	ఘ	వః
7	1	0	3	1	8	1	6	8	0	8	0	0	2	4	4

గు	రూన్	ఘ	శ్రూ	ష	యా	వీ	రో	ధ	ను	షా	యు	ధి	శా	త్ర	వాన్
3	2	5	2	6	1	4	2	9	0	6	1	9	5	2	4

రా - 2

పాఠయణం చేయవలసిన సర్గలు : 02

సర్గల ఏరుస సంఖ్యలు

44, 45 సర్గలు

పాఠయణ శ్లోకాల సంఖ్య

31 + 33

64 శ్లోకాలు

అథ సంకల్పః

శ్రీమదఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, శ్రీవేంకటేశ్వర పరబ్రహ్మణః, రూపాంతరభూతస్య, శ్రీరామచంద్రప్రభోః, అనుగ్రహేణ, అస్మిన్, సర్వజగుపద్రవకాలే, ప్రపంచశాంత్యర్థమ్, అతి శీఘ్రమేవ, విషూచికా క్రిమేః, వినాశనార్థం, సర్వప్రపంచస్య, విశిష్య, భారతదేశస్య, ఉత్తరోత్తర, శుభసంపత్సృద్ధ్యర్థం, సర్వేషామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యైశ్వర్య, సద్బుద్ధీత్యాది, సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం, సర్వవిధ సుస్థిరతా సిద్ధ్యర్థం, విద్యావిత్తవాణిజ్య, దేశరక్షణాదిరంగేషు, సర్వతోముఖాభివృద్ధి ద్వారా, శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, వైదికధర్మాభిధానస్య, సనాతన ఆర్షధర్మస్య, సర్వోన్నతిసిద్ధ్యర్థం, తద్ధర్మప్రతికూలతా పరిహారార్థం, వైరిక్షయార్థం, గోసంరక్షణార్థం చ, విశేషతః, ఏతాదృశ, జగత్కళ్యాణకర, కార్యక్రమనిర్వహణశీలస్య, శ్రీమత్ తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానస్య, సర్వతోముఖాభివృద్ధ్యర్థం, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ, భరతశత్రుఘ్న, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, ప్రీత్యర్థం చ, అక్షరలక్షాత్మక, సీతాలక్ష్మణహనుమత్సమేత, శ్రీరామమూలమంత్రానుష్ఠాన, తర్పణ, హేళామపూర్వకం

సత్యేన లోకాన్ జయతి, దీనాన్ దానేన రాఘవః ।

గురూన్ శుశ్రూషయా వీరః, ధనుషా యుధి శాత్రవాన్ ॥

ఇత్యేతన్మంత్రాంతర్గత, కటపయాది, సంఖ్యాశాస్త్రానుసారం, శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణాంతర్గత, అయోధ్యాకాండపారాయణం, ఆచార్యముఖేన, అన్యోన్యసాహాయ్యేన, లోకకళ్యాణార్థం, కరిష్యామహే.

శ్రీ శిషుప్రార్థనె

రామాయ రామభద్రాయ రామచంద్రాయ వేధసే ।

రఘునాథాయ నాథాయ సీతాయాః పతయే నమః ॥ 1 ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థనె

గోష్పదీకృతవారాశిం మశకీకృతరాక్షసం ।

రామాయణమహామాలారత్నం వందేఽనిలాత్మజమ్ ॥ 2 ॥

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థనె

కూజంతం రామ రామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।

ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥ 3 ॥

శ్రీశిషుచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే చతుశ్చత్వారింశస్సర్గః

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

విలపంతి తథా తాం తు కౌసల్యాం ప్రమదోత్తమామ్ ।

ఇదం ధర్మే స్థితా ధర్మ్యం సుమిత్రా వాక్యమబ్రవీత్ ॥ 44.1 ॥ (2 సార్లు)

తవార్యే సద్గుణైర్యుక్తః స పుత్రః పురుషోత్తమః ।

కిం తే విలపితేనైవం కృపణం రుదితేన వా ॥ 44.2 ॥

యస్తవార్యే గతః పుత్రః త్యక్త్వా రాజ్యం మహాబలః ।

సాధు కుర్వన్ మహాత్మానం పితరం సత్యవాదినమ్ ॥ 44.3 ॥

శిష్టైరాచరితే సమ్యక్ శశ్వత్ ప్రేత్యఫలోదయే ।

రామో ధర్మే స్థితశ్చైష్ఠః న స శోచ్యః కదాచన ॥ 44.4 ॥

వర్తతే చోత్తమాం వృత్తిం లక్ష్మణోఽస్మిన్ సదానఘః ।

దయావాన్ సర్వభూతేషు లాభస్తస్య మహాత్మనః ॥ 44.5 ॥

అరణ్యవాసే యద్దుఃఖం జానతీ వై సుఖోచితా ।

అనుగచ్ఛతి వైదేహీ ధర్మాత్మానం తవాత్మజమ్ ॥ 44.6 ॥

కీర్తిభూతాం పతాకాం యః లోకే భ్రమయతి ప్రభుః ।

ధర్మసత్యవ్రతధనః కిం న ప్రాప్తస్తవాత్మజః ॥ 44.7 ॥

వ్యక్తం రామస్య విజ్ఞాయ శౌచం మాహాత్మ్యముత్తమమ్ ।

న గాత్రమంశుభిస్సూర్యః సంతాపయితుమర్హతి ॥ 44.8 ॥

శివస్పర్శేషు కాలేషు కాననేభ్యో వినిస్స్రుతః ।

రాఘవం యుక్తశీతోష్ణః సేవిష్యతి సుఖోఽనిలః ॥ 44.9 ॥

శయానమనఘం రాత్రౌ పితేవాభిపరిష్పజన్ ।

రశ్మిభిస్సంస్పృశన్ శీతైః చంద్రమాహ్లాదయిష్యతి ॥ 44.10 ॥

దదౌ చాస్రాణి దివ్యాని యస్మై బ్రహ్మ మహాజసే ।

దానవేంద్రం హతం దృష్ట్వా తిమిధ్వజసుతం రణే ॥ 44.11 ॥

స శూరః పురుషవ్యాఘ్రుః స్వబాహుబలమాశ్రితః ।

అసన్తస్తోఽప్యరణస్థః వేశ్మనీవ నివత్యతి ॥ 44.12 ॥

యస్యేషుపథమాసాద్య వినాశం యాన్తి శత్రవః ।

కథం న పృథివీ తస్య శాసనే స్థాతుమర్హతి ॥ 44.13 ॥

యా శ్రీశౌర్యం చ రామస్య యా చ కళ్యాణసత్త్వతా ।

నివృత్తారణ్యవాసస్స క్షిప్రం రాజ్యమవాప్యతి ॥ 44.14 ॥

సూర్యస్యాపి భవేత్ సూర్యః హ్యగ్నేరగ్నిః ప్రభోః ప్రభుః ।

శ్రియశ్శ్రీశ్చ భవేదగ్ర్యా కీర్తిః కీర్త్యాః క్షమాక్షమా ॥ 44.15 ॥

దైవతం దైవతానాం చ భూతానాం భూతసత్తమః ।

తస్య కే హ్యగుణా దేవి రాష్ట్రే వాఽప్యథవా పురే ॥ 44.16 ॥

పుథివ్యా స హ వైదేహ్యో శ్రియా చ పురుషర్షభః ।

క్షిప్రం తిస్సభిరేతాభిః సహ రామోఽభిషేక్ష్యతే ॥ 44.17 ॥

దుఃఖజం విస్సజత్యాస్రం నిస్క్రామన్తముదీక్ష్య యమ్ ।

అయోధ్యాయాం జనాస్సర్వే శోకవేగసమాహతాః ॥ 44.18 ॥

కుశచీర ధరం దేవం గచ్ఛన్తమపరాజితమ్ ।

సీతేవానుగతా లక్ష్మీః తస్య కిం నామ దుర్లభమ్ ॥ 44.19 ॥

ధనుర్లహవరో యస్య బాణఖడ్గాస్త్రభృత్స్వయమ్ ।

లక్ష్మణో వ్రజతి హ్యగ్రే తస్య కిన్నామ దుర్లభమ్ ॥ 44.20 ॥

నివృత్తవనవాసం తం ద్రష్టాసి పునరాగతమ్ ।

జహి శోకం చ మోహం చ దేవి సత్యం బ్రవీమి తే ॥ 44.21 ॥

శిరసా చరణావేతౌ వన్తమానమనిన్దితే ।

పునర్లక్ష్యసి కళ్యాణి పుత్రం చన్ద్రమివోదితమ్ ॥ 44.22 ॥

పునః ప్రవిష్టం దృష్ట్వా తమ్ అభిషిక్తం మహాశ్రియమ్ ।

సముత్స్రక్ష్యసి నేత్రాభ్యాం క్షిప్రమానన్దజం పయః ॥ 44.23 ॥

మా శోకో దేవి దుఃఖం వా న రామే దృశ్యతేఽశివమ్ ।

క్షిప్రం ద్రక్ష్యసి పుత్రం త్వం ససీతం సహలక్ష్మణమ్ ॥ 44.24 ॥

త్వయాఽశేషో జనశ్చైవ సమాశ్వాస్యో యదాఽనఘే ।

కిమిదానీమిదం దేవి కరోషి హృది విక్లబమ్ ॥ 44.25 ॥

నార్హా త్వం శోచితుం దేవి యస్యాస్తే రాఘవస్సుతః ।

న హి రామాత్పరో లోకే విద్యతే సత్పథే స్థితః ॥ 44.26 ॥

అభివాదయమానం తం దృష్ట్వా ససుహృదం సుతమ్ ।

ముదాఽశ్రు మోక్ష్యసే క్షిప్రం మేఘలేఖేవ వార్షికీ ॥ 44.27 ॥

పుత్రస్తే వరదః క్షిప్రమ్ అయోధ్యాం పునరాగతః ।

పాణిభ్యాం మృదుసీనాభ్యాం చరణౌ పీడయిష్యతి ॥ 44.28 ॥

అభివాద్య నమస్యన్తం శూరం ససుహృదం సుతమ్ ।

ముదాఽస్టైః ప్రోక్ష్యసి పునః మేఘరాజిరివాచలమ్ ॥ 44.29 ॥

ఆశ్వాసయన్తీ వివిధైశ్చ వాక్యైః, వాక్యోపచారే కుశలాఽనవద్యా ।
రామస్య తాం మాతరమేవముక్త్యా, దేవీ సుమిత్రా విరరామ రామా ॥ 44.30 ॥

నిశమ్య తల్లక్ష్మణమాతృవాక్యం, రామస్య మాతుర్నరదేవపత్న్యైః ।
సద్యశ్చరీరే విననాశ శోకః, శరద్గతో మేఘ ఇవాల్పతోయః ॥ 44.31 ॥ (2 సార్లు)

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే చతుశ్చత్వారింశస్సర్గః



అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే పంచచత్వారింశస్సర్గః

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

అనురక్తా మహాత్మానం రామం సత్యపరాక్రమమ్ ।

అనుజగ్ముః ప్రయాన్తం తం వనవాసాయ మానవాః ॥ 45.1 ॥ (2 సార్లు)

నివర్తితేఽపి చ బలాత్ సుహృద్వర్గే చ రాజని ।

నైవ తే సంన్యవర్తన్త రామస్యానుగతా రథమ్ ॥ 45.2 ॥

అయోధ్యానిలయానాం హి పురుషాణాం మహాయశాః ।

బభూవ గుణసమ్పన్నః పూర్ణచన్ద్ర ఇవ ప్రీయః ॥ 45.3 ॥

స యాచ్యమానః కాకుత్స్థః స్వాభిః ప్రకృతిభిస్తదా ।

కుర్వాణః పితరం సత్యం వనమేవాన్వపద్యత ॥ 45.4 ॥

అవేక్షమాణస్సస్నేహం చక్షుషా ప్రపిబన్నివ ।

ఉవాచ రామస్నేహేన తాః ప్రజాస్వ్యాః ప్రజా ఇవ ॥ 45.5 ॥

యా ప్రీతిర్బహుమానశ్చ మయ్యయోధ్యానివాసినామ్ ।

మత్ప్రియార్థం విశేషేణ భరతే సా నివేశ్యతామ్ ॥ 45.6 ॥

స హి కళ్యాణచారిత్రః కైకేయ్యానన్దవర్ధనః ।

కరిష్యతి యథావద్వ్యః ప్రీయాణి చ హితాని చ ॥ 45.7 ॥

జ్ఞానవృద్ధో వయోబాలః మృదుర్వీర్యగుణాన్వితః ।

అనురూపస్య వో భర్తా భవిష్యతి భయాపహః ॥ 45.8 ॥

స హి రాజగుణైర్మృక్తః యువరాజస్సమీక్షితః ।

అపి చాపి మయా శిష్టైః కార్యం వో భర్తృశాసనమ్ ॥ 45.9 ॥

న చ తప్యేద్యథా చాసౌ వనవాసం గతే మయి ।

మహారాజస్తథా కార్యః మమ ప్రీయచికిర్షయా ॥ 45.10 ॥

యథా యథా దాశరథిః ధర్మ ఏవ స్థితోఽభవత్ ।
తథా తథా ప్రకృతయః రామం సతిమకామయన్ ॥ 45.11 ॥

బాష్పేణ పిహితం దీనం రామస్సౌమిత్రిణా సహ ।
చకర్షేవ గుణైర్బద్ధ్యా జనం పురనివాసినమ్ ॥ 45.12 ॥

తే ద్విజాస్త్రివిధం వృద్ధాః జ్ఞానేన వయసౌజసా ।
వయః ప్రకమ్పశిరసః దూరాదూచురిదం వచః ॥ 45.13 ॥

వహన్తో జవనా రామం భో భో జాత్యాస్తురజ్గమాః ।
నివర్తధ్వం న గన్తవ్యం హితా భవత భర్తరి ॥ 45.14 ॥

కర్ణవన్తి హి భూతాని విశేషేణ తురజ్గమాః ।
యూయం తస్మాన్నివర్తధ్వం యాచనాం ప్రతివేదితాః ॥ 45.15 ॥

ధర్మతస్స విశుద్ధాత్మా వీరశ్శుభదృఢవ్రతః ।
ఉపవాహ్యాస్తు వో భర్తా నాపవాహ్యః పురాద్వనమ్ ॥ 45.16 ॥

ఏవమార్తప్రలాపాంస్తాన్ వృద్ధాన్ ప్రలపతో ద్విజాన్ ।
అవేక్ష్య సహసా రామః రథాదవతతార హ ॥ 45.17 ॥

పద్భ్యామేవ జగామాథ ససీత స్సహలక్షణః ।
సన్నికృష్టపదన్యాసః రామో వనపరాయణః ॥ 45.18 ॥

ద్విజాతీంస్తు పదాతీంస్తాన్ రామశ్చారిత్రవత్సలః ।
న శశాక ఘృణాచక్షుః పరిమోక్షుం రథేన సః ॥ 45.19 ॥

గచ్ఛన్తమేవ తం దృష్ట్వా రామం సన్మాన్తచేతసః ।
ఊచుః పరమ సన్తప్తాః రామం వాక్యమిదం ద్విజాః ॥ 45.20 ॥

బ్రాహ్మణ్యం సర్వమేతత్త్వాం బ్రహ్మణ్యమనుగచ్ఛతి ।
ద్విజస్కన్ధాధిరూథాస్త్వామ్ అగ్నయోఽప్యనుయాన్త్యమీ ॥ 45.21 ॥

వాజపేయసముత్థాని ఛత్రాణ్యేతాని పశ్య నః ।
పుష్టతోఽనుప్రయాతాని మేఘానివ జలాత్యయే ॥ 45.22 ॥

అనవాస్తాతపత్రస్య రశ్మిసన్తాపితస్య తే ।
ఏభిశ్చాయాం కరిష్యామః సైశ్చత్రైర్వాజపేయికైః ॥ 45.23 ॥

యా హి నస్సతతం బుద్ధిః వేదమన్త్రానుసారిణీ ।
త్వత్కృతే సా కృతా వత్స వనవాసానుసారిణీ ॥ 45.24 ॥

హృదయేష్వేవ తిష్ఠన్తి వేదా యే నః పరం ధనమ్ ।
వత్స్యన్త్యపి గృహేష్వేవ దారాశ్చారిత్రరక్షితాః ॥ 45.25 ॥

న పునర్నిశ్చయః కార్యః త్వద్గతౌ సుకృతా మతిః ।
త్యయి ధర్మవ్యపేక్షే తు కిం స్యాద్ధర్మపథే స్థితమ్ ॥ 45.26 ॥

యాచితో నో నివర్తస్వ హంసశుక్లశిరోరుహైః ।
శిరోభిర్నిభృతాచార మహీపతనసాంసులైః ॥ 45.27 ॥

బహూనాం వితతా యజ్ఞా ద్విజానాం య ఇహోగతాః ।
తేషాం సమాప్తిరాయత్తా తవ వత్స నివర్తనే ॥ 45.28 ॥

భక్తిమన్తి హి భూతాని జగ్గమాజగ్గమాని చ ।
యాచమానేషు రామ త్వం భక్తిం భక్తేషు దర్శయ ॥ 45.29 ॥

అనుగన్తుమశక్తాస్త్వాం మూలైరుద్ధతవేగినః ।
ఉన్నతా వాయువేగేన విక్రోశన్తివ పాదపాః ॥ 45.30 ॥

నిశ్చేష్టాహారసంభారాః వృక్షైకస్థానవిష్టితాః ।
పక్షిణోఽపి ప్రయాచన్తే సర్వభూతానుకమ్పినమ్ ॥ 45.31 ॥

ఏవం విక్రోశతాం తేషాం ద్విజాతీనాం నివర్తనే ।
దదృశే తమసా తత్ర వారయన్తివ రాఘవమ్ ॥ 45.32 ॥

తతస్సుమన్రోఽపి రథాద్విముచ్య, శ్రాన్తాన్ హయాన్ సమ్పరివర్త్య శీఘ్రమ్ ।
పీతోదకాంస్తోయపరిఘ్నతాఙ్గాన్, అచారయద్వై తమసావిదూరే ॥ 45.33 ॥ (2 సార్లు)

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాండే పంచత్వారింశస్సర్గః



అథ షట్త్వారింశస్సర్గః

తతస్సు తమసాతీరం రమ్యమాశ్రిత్య రాఘవః ।

సీతాముద్వీక్ష్య సామిత్రిమ్ ఇదం వచనమబ్రవీత్ ॥ 46.1 ॥



శ్రీరామస్తుతిః - ఆపదామపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదాం ।
లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహమ్ ॥

ఫలశ్రుతిః - ఇదం పవిత్రం పాపఘ్నం పుణ్యం వేదైశ్చ సమ్మితం ।
యః పఠేత్ రామచరితం సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః



అథ క్షమాప్తార్థనా

– యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

–

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేః స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

– శ్రీయః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

